

1000 Din, 2 brilijantna ženska prstana, vredna okrog 3000 Din, moško žepno uro budilko, vredno 200 Din, samokres, in dve drugi budilki, vredni nad 400 Din ter razne malenkosti. Po vseh znakih sodeč je vlomilec iskal denar. Imel pa je smolo, ker je bilo v nekem predalu 150 šilingov, v nekem drugem predalu pa nad 3000 Din, ki jih pa ni našel.

Tihotapci med seboj. Letos meseca marca se je oglašil v Mariboru pri treh znanih tihotapcih s saharinom zidar Koštomaj iz Skorbe z namenom, da bi kupil od trojice večjo količino saharina. Po dogovoru so mu izročili tihotapci 2 kg saharina za 2000 Din in sicer v povsem pravih zavitkih. Koštomaj je opazil še le doma potegavščino. V drago plačanih zavitkih ni bil saharin, ampak navadna soda. Goljufija je Koštomaja toliko dvignila iz ravnovesja, da je javil zadevo mariborski policiji, ki je sedaj dva goljufiva švercarja aretirala, tretji pa jo je še pravočasno potegnil ter ušel.

Pod vlak se je vrgel v noči 4. julija na progi med Moškanjci ter Ptujem 37-

letni zvaničnik ptujskega okrajnega sodišča Franc Čreslovnik. Zjutraj so ga našli železničarji mrtvega na progi. Samomor v duševni zmedenosti je pripisovati bedi.

Dve žrtvi faniovskega pretepa. V vasi Pečke pri Makolah so popivali fantje. Preobilna pijača je povzročila pretep. V mariborsko bolnico so prepeljali dve žrtvi krvavega spopada: 27letnega Petra Koropec iz Statenberga, ki je dobil 11 zabodljajev, in hudo ranjenega 20letnega Lenarta Jurečko.

Nevaren tat pod ključem. V Celju so zaprli 32letnega brezposelnega delavca Matija Valentinčiča, pristojnega na Jesenice. Omenjeni je načeloval celi družbi, ki je kradla po Celju in okolici kolesa, ki so bila prodana po smešno nizkih cenah. Aretirani prizna več tatvin koles, denarja in raznih drugih predmetov.

Vlom pri belem dnevu. Dne 5. julija je bilo v Ljubljani na Jurčičevem trgu pri belem dnevu vlomljeno v trgovino tvrdke Leskovic in Meden. Vlomilec je odnesel 1200 Din gotovine.

*

Uboj paznika v kaznilnici.

Zlečinska deteljica.

V mariborski moški kaznilnici v samotnih celicah so bili zaprti: Ivan Lakner, 23letni morilec iz Nevelj pri Kamniku. Bil je obsojen junija 1931 v Ljubljani radi umora g. župnika Kušarja v Mengšu na 20 let robije. Drugi Laknerjev drug v samotnem zaporu je bil 24letni Stanko Pančur iz Nevelj in obsojen na 10letno robijo radi razbojništva. Tretji kaznjenec pa Jožef Lombar, ki je bil obsojen od ljubljanskega sodišča na dosmrtno ječo, ker je umoril na zverinski način Bosanca Smajla Vojniloviča.

Lakner je poskušal že štirikrat brezuspešno pobeg iz kaznilnice. Zasnoval

je še načrt za peti pobeg, ki je končal z žalostno smrtno žrtvijo kaznilniškega paznika.

Pobeg in uboj.

Dne 5. julija popoldne so odšli kaznjenci na dvorišče na sprehod in so ostali v svojih celicah le težki zločinci. Prihodu sprehoda je porabil Lakner in je odtrgal s svojih vrat ključavnico, katero je že poprej tako pripravil, da se je držala vrat le še na lahko.

Nasproti Laknerjevi celici je tičal Stanko Pančur, s katerim je kolovodja pobega že imel domenek, kako jo bosta popihala v svobodo. Tudi na vratih Pančurjeve celice je odvil Lakner vijake na ključavnici in odprl. Ko sta

Za dekleta:

Knjiga »Slovensko deklet«, ki je kačipol našim mladenkam, je šla že v tisočih izvodih v roke slovenskih deklet. Sprejem pa smo večjo količino knjig v razprodajo in sicer za polovično ceno, dokler traja zaloga: namesto 12 Din stane le 6 Din in se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

bila oba lopova prosta, sta se skrila v celici in čakala na paznika, ki bi imel priti na pregled celic. Pojavil se je res že starejši paznik Ivan Peterin in prišel mimo Pančurjeve celice. Lakner mu je stopil tiho za hrbet in ga je udaril z vso silo po glavi s kamenom, katerega je imel zavitega v obrisačo. Do nezvesti pobitega je še tako obdelal z udarci, da mu je popolnoma razbil lobanjo.

Med ubijanjem paznika je odklenil Pančur s pazniku odvzetimi ključi Lombarjevo celico. Ko je stopil Lombar na hodnik, je zagledal na tleh paznika in na njem kaznjence, ki je udrihal po žrtvi. Ta prizor je Lombarja tako iznenadil, da je zavpil: »Morilci — morilci!«

Krik je privabil paznike od vseh strani. Za prihod straže se je oborožil Lakner s sabljo ubitega in je mahal z njo okrog sebe. Pazniki so navalili na njega z dveh strani in ugnan v skrajno stisko, se je pognal preko ograje drugega nadstropja. Padel je naprej z glavico in priletel na tleh na debelo stekleno kno, ki dovaja luč kletem. 2 cm debela šipa se je razbila. begunec se je samo obrezal, ostal je pri zavesti in so ga prenesli v kaznilniško bolnico.

Ubiti paznik.

Ivan Peterin je bil rojen leta 1886 na Primorskem in je vršil pazniško službo že od leta 1910 v Gradiški, Grazu in na zadnje v Mariboru. Bil je vesten v službi ter je imel družino s 4 otroci. Smrt-nopoškodovanega so spravili koj v bol-

Kanada — zlata pokrajina.

Produkcija zlata v Kanadi tako raste, da bo dosegla v kratkem za južno Afriko drugo mesto, kar se tiče zlatih zakladov. Zlatih jam je bilo leta 1933 v Kanadi 28, danes jih je že 47 in pred koncem tega leta se bo dvignilo to število na 80 do 90. Dosedaj predelajo dnevno 30.198 t zlate rude in produkcijo na zlatu cenijo v letošnjem letu na 23 milijonov funtov šterlingov.

Najdebelejši človek,

ki je kdaj živel na svetu, je bil Anglež Danijel Lambert. Krog trebuha je meril 280 centimetrov.

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Uvod.

Takale revna para, kakor je pisatelj naslednje povesti, večkrat zasanja o bajnem bogastvu, ki ga čaka v bodočnosti in je zanj pripravljeno od bogve koga in neznano kje.

Si lahko predstavljate prijetno presenečenje, ko sem prejel pred leti od ameriškega konzulata v Ljubljani obvestilo: »Izkažite se s potrebnimi papirji, takoj Vam bomo poslali zapuščino prijatelja, ki Vas je postavil za dediča v zadnjih trenutkih življenja.«

Mislim, da bi presunila zgorajna vest na trenutno osrečeno plat vsakega, kaj še le siromaka po mojem vzgledu! Naenkrat sem bil globoko prepričan, da niso sanje prazne pene — ne — iz nebes revežem udahnjene oznanilke blagostanja ter vsaj nekaj časa življenja brez tolikanj bridke borbe za vsakdanji kruh.

Na potrebno stran prikrojen človek ne po-

seda toliko moči ter samozataje, da bi obdržal zase preveselo sporočilo: Jutri ali pojutrajšnjem boš prištet med bogatine!

Mojemu glasno navdušenemu oznanilu, da čaka name dolarska dedščina iz Amerike, so se posmihali dobri prijatelji ter znanci. Še le dokaz črno na belem ter štampljka ameriškega konzulata jih je prepričala, da se mi ni zaletelo naopak v možganih. Postal sem mahoma spoštovana osebnost med onimi, ki so zrl pred trenutki name od zgoraj navzdol v zavesti: revež je in kot tak se bo pehal skozi celo življenje. Celotna družba mi je postala »iskreno« prijateljska v nadi: z dolarji podprtemu človeku ne hodi nikdo s poti.

Kedo bi mi štel v baharijo, če sem vnaprej naročal na račun dedščine bogate pojedine in zagotavljal denarno pomoč onim, ki so mi tudi v stanju lazarstva stali zvesto ob strani.

Temeljita dokazila, da sem resnično v oporoki označen dedič, so odbrzela z ekspresno pošto v Ljubljano.

Še par dni prijetno nestrpnega čakanja... Lepega jutra je potrkal pismonoša in mi izročil

nico, kjer je kljub takojšnji operaciji umrl dne 5. julija ob 4. uri zjutraj.

Negrice

so po preprečenem pobegu zaslišali. Pančur je izpovedal, da sta se dogovorila z Laknerjem glede pobega med sprehodom. Nadalje trdi, da je Lakner sam ubil paznika, Lakner pa zatrjuje

nasprotno, da je on udaril Peterina samo s pestjo, smrtne udarce s kamnom bi naj bil zagrešil Pančur. Lombar pa pravi, da je pisal v celici pismo svojemu sinu, ko mu je nekdo odklenil vrata in ga je pozval na pobeg. Zločinska deteljska je nameravala v Italijo, ker je znala, da bi v Avstriji ne bilo več varno.

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opominom«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kaj bo iz take mladine?

Piše kmečki fant izpod Pohorja.

Članek o verski brezbrzičnosti in mlačnosti, ki ga je »Slovenski gospodar« objavil na tem mestu v zadnji številki, je bil po vsebini zelo zanimiv in za sedanje prilike jako potreben. Po nekaterih krajih se je začela širiti med mladino, tudi že med žensko, neka čudna mlačnost, brezbarvnost in brezkrvnost. Ni več krščanskega poleta, ni udejstvovanja katoliških načel v življenju! Nasprotnikom krščanskega svetovnega naziranja pa gre sedaj pšenica v klasje. Krščanske prosvetne organizacije še niso vzpostavljene. Mladina tava okoli brez pravega in zdravega pouka, brez prepotrebne vzgoje

duha in srca. Kaj bo iz teh mladeničev in deklet, ko dorastejo? Ali bodo to možje in žene, ki bodo s svojo izobrazbo delale čast cerkvi in narodu? Postavil sem dva vprašaja, pa bi jih trebalo še več. Za krščanske prosvetne organizacije ni in tudi ne more biti pri mladini nadomestila. Kdor jih onemogočuje ali njihovo delovanje ovira, si nakopuje na vest veliko odgovornost pred Bogom, cerkvijo in državo. Ali ne govori rastoče število zločinov med mladino dovolj jasne besede? Ali se surovost ne šopiri že po vseh cestah, ulicah in stezah? Ali se mladinska lahkomišelnost ne smatra za nekaj, kar je samoposebi razumljivo in proti čemur se ni treba boriti? Dajte nam krščanske prosvetne organizacije, prosimo vas! Krvavo jih potrebujemo. Brez njih tonemo in padamo v brezno. Gorje narodu, čigar mladina se izneverja veri očetov! Katoliški mladini katoliško prosveto in vzgojo!

Med njimi so bili tudi odlični člani šentlenarske inteligence. Cerkveni pevski zbor je rajnemu zapel na domu v slovo »Spomladi vse se veseli«, na grobu pa na svidenje »Nad zvezdami«. Globoko žalujoča družina se prav vsem iskreno zahvaljuje!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Na Petrovo je obhajal naš predobri in preljubeznivi pater Elekt Hamler svoj zlatomašni jubilej. Vsa župnija je kar tekmovala, da bi se čimbolj hvaležna izkazala svojemu dobrotniku, svojemu očetu in neumornemu delavcu v vinogradu Gospodovem ob njegovi slavnosti. Cerkev je bila zunaj in znotraj praznično ozaljšana in ovenčana. Na predvečer je svirala godba, pevci so peli podoknico, trg in samostan sta bila bajno razsvetljena z lučicami, svečicami in balončki; po župniji pa so goreli kresovi ter pokali možnarji in topiči. Drugi dan, na Petrovo, se je pričela slovesnost ob pol desetih, ko je imel slavljenec med slavnostnim zvenenjem slovesni vstop v cerkev. Cerkveni govor je imel domačin in jubilarov učenec č. p. Henrik Damiš, ki je v izbranih besedah orisal jubilarovo plodonosno duhovniško življenje ter posebno poudaril, v katerem odnosu je delovanje katoliškega duhovnika do presv. Trojice. Koncem pridige je dekan č. g. Franc Gomilšek prebral pismo prevzvišenega gospoda škofa, v katerem zaradi velikih zaslug na dušnopastirskem polju slavljenca imenuje svojim duhovnim svetovalcem. Nato je preč. g. zlatomašnik ob številni asistenci opravil svojo zlato sv. mašo

Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Na lepi in veseli gostiji Zel-Stifter so gostje zložili za dijaško semenišče 30 Din.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Težak udarec neizprosne smrti je zadel v našem trgu ugledno posestniško družino Nedeljkovo. Težka in kruta bolezen jetika v grlu ji je ugrabila ljubega in dragega očeta, Vincenca Ne-

deljko. V petek dne 29. junija je, spreviden in lepo pripravljen na zadnjo uro, mirno v Gospodu zaspal. Gospod župnik je bil dvakrat pri njem. Prvič, da ga sam tolaži v njegovem trpljenju, drugič, da mu nudi nebeskega Tolažnika in njegovo nadnaravno moč milosti v zakramentih za zadnjo popotnico. Rajni je bil ugleden in splošno spoštovan posestnik. Proti običaju trga je hodil redno vsako nedeljo k službi božji. K njegovemu pogrebu, ki je bil v nedeljo dne 1. julija ob 4 popoldne, se je zbralo polno prijateljev ter znancev, da ga spremijo k zadnjemu počitku.

precej težek zveženj, prelepljen z vsemi mogočimi znamkami, naslovi ter podpisi.

Podpisati sem moral uročitelju več povratnic. Kar drgetal sem na res skrbno omotano, zapečateno ter — težko pošiljko. V bornem življenju si nisem upal niti sanjati o kupih dolarjev, katere je prinesel ta omot iz daljne Amerike in to samo zame, da razpolagam z njimi po mili ter dragi volji. Z Bogu najglobokejšo hvaležnostjo sem se lotil razmotavanja. V spomin na nezabnega prijatelja bi naj ostal ohranjen ovojni papir, motvozi in sploh vsaka malenkost, ki je bila količkaj v zvezi z dolarsko zapuščino.

Za ovojem sem zadel na listek s prijateljevo pisavo. S par besedami in s svojim podpisom je sporočil na moj naslov vse, kar je pomenilo zanj vrednost. Poljubil sem oporoko, jo odnesel v predal omare, katerega sem že bil pripravil tudi za dolarje.

Za oporočnim lističem še en omot in v tem — tati enega dolarja...! Strela božja! Prelisal sem debel šop deloma s svinčnikom, deloma s črnilom počorganih papirjev — pa in zopet pa

— o ameriškem bogastvu niti prahu ter sledi!

Godilo se mi je siromaku, kakor bi me pahnil iz nebes v večno brezno pekla!

Nekaj ur sem presedel nemo ob dedščini, ki je bila zame najdebelejša potegavščina, kar sem jih doživel do tedaj po kolovozih ter grabah življenja. Slednjič sem se le zbral toliko, da sem ugotovil, da vsebuje papirnata zapuščina beleške pokojnega, katere je zaupaval papirju na svojih večletnih potovanjih po Južni Ameriki in njenih otokih. Iz res medvojne priateljstva do rajnega pošiljke nisem pognal v uredniški koš, odnesel sem jo v omaro s sklopom, da se bo vicala v zapuščeniosti, dokler se ne razpuhti ter razblini na meni za nekaj dni v notrajnosti uresničena pravljica o revnem pastirčku, ki je postal naenkrat najbogatejši kralj.

Kako je bilo s prijatelji ter znanci, ko so zvedeli, kaj sem prejel iz Amerike, ne bom popisoval. Škodoželjni krohot so zaključili z znano opazko: Revež ostane revež in njegovo bogastvo tvorijo samo lepe sanje — prazne penel!

Leta 1929 sem igral par dni vlogo dolar-

Zenske so boljše za šofiranje nego moški.

Angleška statistika trdi na podlagi dejstev, da so ženske sigurnejše šoferke nego moški. Pri avtomobilskem volanu je ženska za 20% boljše ter zanesljivejša nego moški šofer.

==

Zenske prisilile mestnega župana, da je odstopil.

V mestu Alcanir na Španskem je mestni župan kar preko noči dvignil tržne cene za 33%. Ta nezasišani porast cen je meščanke toliko razljutili, da so se lotile oblege rotožva. Oblegovalkam nista bila kos ne civilna garda in ne vojaštvo, Junaške ženske